

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده مدیریت - گروه مدیریت دولتی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش: نیروی انسانی

عنوان:

سنجش میزان آمادگی برای پیاده سازی مدیریت دانش در سازمان های

تحقیقاتی (مورد مطالعه جهاد دانشگاهی)

استاد راهنما:

دکتر علی رضا امیر کبیری

استاد مشاور:

دکتر جواد پور کریمی

پژوهشگر:

هادی ابراهیمی

زمستان ۱۳۹۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی

واحد تهران مرکزی

دانشکده مدیریت - گروه مدیریت دولتی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M.A)

گرایش : نیروی انسانی

عنوان :

سنجش میزان آمادگی برای پیاده سازی مدیریت دانش در سازمان های

تحقیقاتی (مورد مطالعه جهاد دانشگاهی)

استاد راهنما :

دکتر علی رضا امیر کبیری

استاد مشاور :

دکتر جواد پور کریمی

پژوهشگر :

هادی ابراهیمی

زمستان ۱۳۹۱

تقدیم به:

همسر مهربان

و

عزیزانم

پویان و پانیسا

تشکر و قدردانی :

من لم یشکر المخلوق ولم یشکر الخالق

اکنون که به یاری خداوند متعال این تحقیق را به پایان می‌رسانم. وظیفه خود می‌دانم از همه اساتید بزرگواری که تاکنون به من آموخته‌اند تشکر و قدردانی نمایم.

از استاد محترم راهنما جناب آقای دکتر علیرضا امیرکبیری که با راهنمایی‌های ارزنده خود اینجانب را در انجام هرچه بهتر این تحقیق یاری کردند، تشکر قدردانی می‌نمایم.

از استاد محترم مشاور جناب آقای دکتر جواد پورکریمی که در تمامی مراحل تحقیق، مشاوره برادرانه ایشان، باعث پربارتر شدن تحقیق شده، سپاس گزارم.

از خبرگان و مدیران دانشی جهاددانشگاهی، که در انجام تحقیق وقت گرانبهای خود را برای انجام مصاحبه در اختیار اینجانب گذاشتند، جناب آقایان: کاوس حیدری، مرتضی پرهیزکار، دکتر حمیدرضا صادق محمدی، دکتر حمید امین اسماعیلی، دکتر عبدالحسین شاهرودی و خسرو قبادی صمیمانه تشکر و قدردانی می‌نمایم.

از جناب آقای مهندس ناصر مدیرکل محترم پژوهش و فناوری جهاددانشگاهی و سرکار خانم ادیبی که هم یاری بی‌دریغی در هماهنگی با مدیران محترم جهاددانشگاهی داشتند، سپاس گزارم.

از مدیران، اعضای هیات علمی و کارشناسان ارشد واحدها، پژوهشگاه‌ها، پژوهشکده‌ها و مراکز، که وقت گرانبها خود را نسبت به پاسخ سوالات صرف نموده‌اند، تشکر و قدردانی می‌نمایم.

بسمه تعالی

تعهد نامه اصالت پایان نامه کارشناسی ارشد

اینجانب هادی ابراهیمی دانشجوی کارشناسی ارشد رشته مدیریت دولتی - نیروی انسانی با شماره دانشجویی ۸۹۰۶۶۳۱۴۵۰۰ اعلام می نمایم که کلیه مطالب مندرج در این پایان نامه با عنوان: "سنجش میزان آمادگی برای پیاده سازی مدیریت دانش در سازمان های تحقیقاتی (مورد مطالعه جهادانگاہی)" حاصل کار پژوهشی خود بوده و چنان چه دستاوردهای پژوهشی دیگران را مورد استفاده قرار داده باشم. طبق ضوابط و رویه های جاری، آنرا ارجاع داده و در فهرست منابع و ماخذ ذکر نموده ام. علاوه بر آن تاکید می نماید که این پایان نامه قبلاً برای احراز هیچ مدرک هم سطح، پایین تر یا بالاتر ارائه نشده و چنانچه در هر زمان خلاف آن ثابت شود، بدین وسیله متعهد می شوم، در صورت ابطال مدرک تحصیلی ام توسط دانشگاه، بدون کوچک ترین اعتراض آنرا بپذیرم.

تاریخ و امضاء

ز

فرم نمبره

ز

بسمه تعالی

دانشکده مدیریت دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی

(این چکیده به منظور چاپ در پژوهش نامه دانشگاه تهیه شده است)

نام واحد دانشگاهی : تهران مرکزی کد واحد : ۱۰۱	کد شناسایی پایان نامه : ۱۰۱۲۱۲۱۰۹۰۲۰۷۱
عنوان پایان نامه : سنجش میزان آمادگی برای پیاده سازی مدیریت دانش در سازمان های تحقیقاتی (مورد مطالعه جهاد دانشگاهی)	
نام ونام خانوادگی دانشجو: هادی ابراهیمی	تاریخ شروع پایان نامه :
شماره دانشجویی : ۸۹۰۶۶۳۱۴۵۰۰	تاریخ اتمام پایان نامه : ۱۳۹۱/۱۱/۲۳
رشته تحصیلی : مدیریت دولتی - نیروی انسانی	
استاد /استادان راهنما : علیرضا امیر کبیری	
استاد/استادان مشاور : جواد پور کریمی	
آدرس و شماره تلفن :	
چکیده پایان نامه (شامل خلاصه، اهداف، روش های اجرا و نتایج به دست آمده) :	
<p>مدیریت دانش، یکی از عوامل حیاتی موفقیت در سازمان های امروزی محسوب می شود. موفقیت پیاده سازی مدیریت دانش بستگی زیادی به هماهنگی موضوعاتی چون فرهنگ سازمانی، فرآیندهای دانشی، منابع انسانی و فناوری اطلاعات دارد.</p> <p>این تحقیق از بعد هدف کاربردی، و از نظر روش توصیفی- پیمایشی می باشد. بررسی میزان آمادگی زیرساخت های پیاده سازی مدیریت دانش در جهاد دانشگاهی با شش مولفه (فرهنگ سازمانی، ساختار سازمانی، زیرساخت فناوری اطلاعات، حمایت مدیریت ارشد، منابع انسانی و مالکیت مادی و معنوی) و همچنین تسهیل کننده ها و موانع پیاده سازی مدیریت دانش انجام شده است. جامعه آماری در این پژوهش اعضای هیات علمی و کارشناسان با مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر واحدها، پژوهشگاهها، پژوهشکده ها و مراکز مستقر در شهر تهران که تعداد جامعه آماری حدود ۹۰۰ نفر و نمونه آماری با محاسبه فرمول کوکران ۲۶۰ نفر، و پاسخ دهندگان ۲۲۱ نفر بوده اند. برای گردآوری داده ها در این پژوهش از پرسشنامه محقق ساخته که از طریق مصاحبه با خبرگان سازمان استخراج شده که شامل مولفه های زیرساخت (فرهنگ سازمانی، ساختار سازمانی، منابع انسانی، فناوری اطلاعات، حمایت مدیریت ارشد و مالکیت مادی و معنوی) که شامل ۴۲ سوال و پایایی ۰،۹۴۲، پرسشنامه تسهیل کننده پیاده سازی مدیریت دانش با ۷ سوال و پایایی ۰،۸۸۸ و پرسشنامه موانع پیاده سازی مدیریت دانش با ۱۰ سوال و پایایی ۰،۸۰۴ استفاده شده است که نتایج این پژوهش نشان می دهد که میزان آمادگی جهاد دانشگاهی در مولفه های فرهنگ سازمانی، ساختار سازمانی، و زیرساخت های فناوری اطلاعات و منابع انسانی در سطح بالایی است و در دو مولفه حمایت مدیریت ارشد در سطح متوسط و در مالکیت مادی و معنوی ضعیف می باشد.</p> <p>نتایج این تحقیق به مدیریت ارشد جهاد دانشگاهی کمک می کند قبل از اقدام به پیاده سازی مدیریت دانش در سازمان نقاط قوت و ضعف را در استراتژی های خود لحاظ تا موفقیت پیاده سازی مدیریت دانش بیشتر شود.</p> <p>واژگان کلیدی : مدیریت دانش، مالکیت مادی و معنوی، حمایت مدیریت ارشد</p>	

تاریخ و امضاء :

 مناسب است

نظر استاد راهنما برای چاپ در پژوهش نامه دانشگاه

 مناسب نیست

فهرست مندرجات

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
	چکیده
۱	فصل اول : کلیات تحقیق
۱-۱	بیان مساله تحقیق :
۲	۱-۱-۱
۳	۲- اهداف تحقیق :
۳-۱	اهمیت انجام تحقیق (اهمیت نظری - اهمیت کاربردی):
۴	۳-۱-۱
۵	۴- سوالات تحقیق:
۵-۱	۴-۱-۱
۶	۵- مدل تحقیق:
۶-۱	۵-۱-۱
۶	۶- روش تحقیق:
۶-۱	۶-۱-۱
۶	۷- تعاریف متغیرها و اصطلاحات تحقیق (نظری - عملیاتی):
۷	۶-۱-۱
۷	۸- جامعه آماری (قلمرو مکانی-زمانی - موضوعی):
۷	۸-۱-۱
۷	۹- روش نمونه گیری-اندازه نمونه:
۷	۹-۱-۱
۸	فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق
۹	بخش اول : مبانی و مفاهیم مدیریت دانش
۹	مقدمه
۱۰	۱-۲- تعاریف :
۱۰	۱-۲-۱- داده
۱۰	۲-۱-۲- اطلاعات
۱۱	۳-۱-۲- دانش
۱۲	۴-۱-۲- روابط بین داده، اطلاعات، دانش و خرد
۱۳	۲-۲- جلوه های دانش:
۱۳	۱-۲-۲- داده ها:
۱۴	۲-۲-۲- اطلاعات:
۱۴	۳-۲-۲- اسناد:

۱۴	۲-۲-۴- متن:
۱۵	۲-۲-۵- تصاویر و نقشه‌ها:
۱۵	۲-۲-۶- روش‌ها و فرآیندها:
۱۵	۲-۲-۷- فناوری:
۱۶	۲-۲-۸- شکل‌ها و نمودارها:
۱۶	۲-۲-۹- پیام‌های پست الکترونیکی:
۱۶	۲-۲-۱۰- اطلاعات مبتنی بر اینترنت:
۱۶	۲-۲-۱۱- اطلاعات گروهی:
۱۶	۲-۲-۱۲- دانش ضمنی:
۱۷	۲-۲-۱۳- شرکا:
۱۷	۲-۲-۱۴- مشتریان:
۱۷	۲-۲-۱۵- فرآیندهای کسب و کار:
۱۷	۲-۲-۱۶- محیط‌های کار:
۱۷	۲-۲-۱۷- برنامه‌های کارآموزی و آموزشی:
۱۸	۲-۲-۱۸- رایزنی و مربی‌گری:
۱۸	۲-۲-۱۹- تعامل‌های تیمی:
۱۸	۲-۲-۲۰- گردهمائی‌های غیررسمی:
۱۹	۲-۳- طبقه‌بندی انواع دانش:
۲۰	۲-۴- تاریخچه مدیریت دانش:
۲۱	۲-۵- تعاریف مدیریت دانش
۲۴	۲-۶- اهمیت مدیریت دانش
۲۴	۲-۷- مشکلات نبود مدیریت دانش:
۲۷	۲-۸- عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش
۲۷	۲-۹- تخصیص‌های مدیریت دانش
۳۰	۲-۱۰- اصول مدیریت دانش:
۳۱	۲-۱۱- چارچوب مفهومی استقرار سیستم یکپارچه مدیریت دانش

۳۵	بخش دوم: فرهنگ سازمانی و مدیریت دانش
۳۵	مقدمه:

۳۶	۱-۲-۲- فرهنگ سازمانی و مدیریت دانش
۳۹	۲-۲-۲- انواع فرهنگ سازمانی :
۴۶	۳-۲-۲- قدرت در سازمان‌های دانش محور
۴۶	بخش سوم : ساختار سازمانی
۴۶	مقدمه
۴۷	۱-۳-۲- ساختار مناسب سازمان‌های دانش محور:
۴۹	۲-۳-۲- الزامات ساختاری برای مدیریت موثر دانش :
۵۵	بخش چهارم: فناوری اطلاعات در مدیریت دانش
۵۵	مقدمه
۵۷	۱-۴-۲- فناوری اطلاعات و مدیریت دانش
۵۸	۲-۴-۲- ارتباطات بین مدیریت دانش و فناوری اطلاعات
۵۹	۳-۴-۲- مراحل پنج‌گانه توسعه مدیریت دانش در بستر فناوری اطلاعات :
۶۰	۴-۴-۲- محدودیت‌های فناوری های مدیریت دانش :
۶۱	بخش پنجم: حمایت مدیریت ارشد
۶۱	مقدمه
۶۲	۱-۵-۲- رهبری و مدیریت دانش :
۶۳	۲-۵-۲- سبک های رهبری مدل باس
۶۶	۳-۵-۲- رویکرد رهبری در مدیریت دانش
۶۸	۴-۵-۲- رهبری تسهیل کننده :
۶۹	۵-۵-۲- حمایت از اقدامات آزادانه کارکنان
۶۹	۶-۵-۲- ایجاد و تسهیل ارتباطات برای توسعه دانش در سازمان
۷۰	۷-۵-۲- تاثیر تولید و توسعه دانش در سازمان - نقش کلیدی مدیران
۷۰	بخش ششم : منابع انسانی دانش محور
۷۰	مقدمه :
۷۱	۱-۶-۲- مدیریت منابع انسانی در سازمان‌های دانش بنیان
۷۲	۲-۶-۲- کارکنان دانشی :
۷۳	۱-۲-۶-۲- ویژگی های کارکنان دانشی :
۷۵	۲-۲-۶-۲- اصول اداره کارکنان دانشی
۷۹	بخش هفتم : پیشینه تحقیق

۷۹	۱-۷-۲- پیشینه و تحقیق داخلی :
۸۳	۲-۷-۲- پیشینه و تحقیق خارجی :
۸۶	بخش هشتم : جمع بندی فصل دوم :

۸۹	فصل سوم: روش شناسی تحقیق
۹۰	مقدمه :
۹۱	۱-۳- روش تحقیق:
۹۱	۲-۳- جامعه آماری، حجم نمونه و روش نمونه‌گیری:
۹۳	۳-۳- ابزار گردآوری داده‌ها:
۹۵	۴-۳- روش‌های تجزیه و تحلیل داده‌ها :

۹۶	فصل چهارم: تجزیه و تحلیل آماری
۹۷	مقدمه :
۹۷	۱-۴- یافته‌های تحقیق :
۹۹	۱-۲-۴- جنس :
۱۰۰	۲-۲-۴- سن :
۱۰۱	۳-۲-۴- سابقه خدمت :
۱۰۲	۴-۲-۴- استخدام :
۱۰۳	۵-۲-۴- میزان تحصیلات:
۱۰۴	۶-۲-۴- سمت:
۱۰۵	۷-۲-۴- گروه مربوطه :
۱۰۶	۳-۴- بخش استنباطی :
۱۰۷	۱-۳-۴- آمادگی «زیرساخت‌های جهاددانشگاهی» برای پیاده‌سازی مدیریت دانش:
۱۰۸	۲-۳-۴- زیر ساخت «فرهنگ سازمانی» برای پیاده‌سازی مدیریت دانش آماده می باشد.
۱۰۹	۳-۳-۴- زیرساخت «فناوری اطلاعات» برای پیاده‌سازی مدیریت دانش آماده می باشد.
۱۱۰	۴-۳-۴- زیر ساخت «ساختار سازمانی» برای پیاده‌سازی مدیریت دانش آماده می باشد.
۱۱۱	۵-۳-۴- زیر ساخت «حمایت مدیریت ارشد» برای پیاده‌سازی مدیریت دانش آماده می باشد.
۱۱۲	۶-۳-۴- زیر ساخت «منابع انسانی» برای پیاده‌سازی مدیریت دانش آماده می باشد.

- ۷-۳-۴- زیر ساخت «نظر مالکیت معنوی و مادی» برای پیاده‌سازی مدیریت دانش آماده می‌باشد ۱۱۳
- ۸-۳-۴- اولویت‌بندی سوالات فرهنگ سازمانی برای پیاده‌سازی مدیریت دانش ۱۱۴
- ۹-۳-۴- اولویت‌بندی ساختار سازمانی برای پیاده‌سازی مدیریت دانش ۱۱۵
- ۱۰-۳-۴- اولویت‌بندی سوالات زیر ساخت فناوری اطلاعات برای پیاده‌سازی مدیریت دانش ۱۱۶
- ۱۱-۳-۴- اولویت‌بندی سوالات حمایت مدیریت ارشد برای پیاده‌سازی مدیریت دانش ۱۱۸
- ۱۲-۳-۴- اولویت‌بندی سوالات منابع انسانی اطلاعات برای پیاده‌سازی مدیریت دانش ۱۱۹
- ۱۳-۳-۴- اولویت‌بندی سوالات مالکیت مادی و معنوی برای پیاده‌سازی مدیریت دانش ۱۲۰

۱۱۹..... فصل پنجم : بحث و نتیجه‌گیری

- مقدمه : ۱۲۰
- ۱-۵- نتایج آزمون سوالات تحقیق : ۱۲۰
- ۲-۵- تفاوت یافته‌های تحقیق با پیشینه تحقیق : ۱۲۶
- ۳-۵- پیشنهادات از نتایج تحقیق : ۱۲۸
- ۴-۵- پیشنهادات برای محققین بعدی : ۱۲۹
- ۵-۵- محدودیت‌های تحقیق : ۱۲۹
- منابع و ماخذ: ۱۳۱
- منابع فارسی : ۱۳۲
- منابع لاتین: ۱۳۳

فهرست جداول

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۲۱	جدول ۱-۲- فهرست نخستین حرکت‌ها و وقایع مهم در رابطه با مدیریت دانش
۲۳	جدول ۲-۲- تعاریف مدیریت دانش
۲۷	جدول ۳-۲- عوامل کلیدی موفقیت مدیریت دانش
۴۲	جدول ۳-۲- عوامل موثر بر فعالیت‌های دانشی
۹۴	جدول ۱-۳- آلفای کرنباخ مولفه‌های مورد بررسی
۹۹	جدول شماره ۴-۱- جنس پاسخ‌دهندگان
۱۰۰	جدول ۴-۲- ترکیب سنی پاسخ‌دهندگان
۱۰۱	جدول شماره ۴-۳- ترکیب سابقه خدمت پاسخ‌دهندگان
۱۰۲	جدول شماره ۴-۴- ترکیب استخدام پاسخ‌دهندگان
۱۰۳	جدول ۴-۵- میزان تحصیلات پاسخ‌دهندگان
۱۰۴	جدول ۴-۶- سمت پاسخ‌دهندگان
۱۰۵	جدول ۴-۷- گروه مربوطه پاسخ‌دهندگان
۱۰۷	جدول ۴-۸- شاخص‌های توصیفی زیرساخت پیاده‌سازی مدیریت دانش
۱۰۷	جدول ۴-۹- آزمون t یک نمونه‌ای برای تعیین آمادگی زیرساخت پیاده‌سازی مدیریت دانش
۱۰۸	جدول ۴-۱۰- شاخص‌های توصیفی فرهنگ سازمانی
۱۰۹	جدول ۴-۱۱- آزمون t یک نمونه‌ای برای تعیین آمادگی فرهنگ سازمانی
۱۰۹	جدول ۴-۱۲- شاخص‌های توصیفی فناوری اطلاعات
۱۰۹	جدول ۴-۱۳- آزمون t یک نمونه‌ای برای تعیین آمادگی فناوری اطلاعات
۱۱۰	جدول ۴-۱۴- شاخص‌های توصیفی ساختار سازمانی
۱۱۰	جدول ۴-۱۵- آزمون t یک نمونه‌ای برای تعیین ساختار سازمانی
۱۱۱	جدول ۴-۱۶- شاخص‌های توصیفی حمایت مدیریت ارشد
۱۱۱	جدول ۴-۱۷- آزمون t یک نمونه‌ای برای تعیین حمایت مدیریت ارشد
۱۱۲	جدول ۴-۱۸- شاخص‌های توصیفی منابع انسانی
۱۱۳	جدول ۴-۱۹- آزمون t یک نمونه‌ای برای آمادگی منابع انسانی
۱۱۳	جدول ۴-۲۰- شاخص‌های توصیفی مالکیت مادی و معنوی

- جدول ۴-۲۱ آزمون t یک نمونه ای برای تعیین آمادگی مالکیت مادی و معنوی ۱۱۳
- جدول ۴-۲۲ نتایج آزمون فریدمن برای اولویت بندی گویه های مربوط به فرهنگ سازمانی ۱۱۴
- جدول ۴-۲۳ نتایج آزمون فریدمن برای اولویت بندی گویه های مربوط به ساختار سازمانی ۱۱۵
- جدول ۴-۲۴ نتایج آزمون فریدمن برای اولویت بندی گویه های مربوط به فناوری اطلاعات ۱۱۶
- جدول ۴-۲۵ نتایج آزمون فریدمن برای اولویت بندی گویه های مربوط به حمایت مدیریت ارشد ۱۱۸
- جدول ۴-۲۶ نتایج آزمون فریدمن برای اولویت بندی گویه های مربوط به منابع انسانی ۱۱۹
- جدول ۴-۲۷ نتایج آزمون فریدمن برای اولویت بندی گویه های مربوط به مالکیت مادی و معنوی ۱۲۰
- جدول ۴-۲۸ نتایج آزمون فریدمن برای اولویت بندی مولفه های مربوط به زیرساخت پیاده سازی مدیریت دانش ۱۲۱
- جدول ۴-۲۹ نتایج آزمون فریدمن برای اولویت بندی گویه های مربوط به تسهیل کننده ها پیاده سازی مدیریت دانش ۱۲۲
- جدول ۴-۳۰ نتایج آزمون فریدمن برای اولویت بندی گویه های مربوط به موانع پیاده سازی مدیریت دانش ۱۲۳

فهرست نمودارها

صفحه

عنوان

۱۳	نمودار ۱-۲ هرم دانش: روابط و مفاهیم آن
۳۲	نمودار ۲-۲- چارچوب مفهومی استقرار سیستم یکپارچه مدیریت دانش (شریف‌زاده و بودلایی، ۱۳۸۷: ۳۲)
۸۰	نمودار ۲-۴- عوامل ارزیابی آمادگی (بابازاده؛ ۱۳۸۶)
۹۸	مفهومی استقرار مدیریت دانشی در سازمان‌های تحقیقاتی نمودار ۴-۱ مدل
۹۹	نمودار ۴-۲ جنس پاسخ‌دهندگان
۱۰۰	نمودار ۴-۳ ترکیب سنی پاسخ‌دهندگان
۱۰۲	نمودار شماره ۴-۴ ترکیب سابقه خدمت پاسخ‌دهندگان
۱۰۳	جدول شماره ۴-۵ ترکیب استخدام پاسخ‌دهندگان
۱۰۳	نمودار ۴-۶ میزان تحصیلات پاسخ‌دهندگان
۱۰۵	نمودار ۴-۷ سمت پاسخ‌دهندگان
۱۰۶	نمودار ۴-۸ گروه مربوطه پاسخ‌دهندگان

فصل اول :

کلیات تحقیق

اعلم الناس من جمع علم الناس الى علمه

دانشمندتر از همه‌ی مردم کسی است که دانش دیگران را به دانش خود بیفزاید. (نهج الفصاحه - ۲۲۳)

۱-۱- بیان مساله تحقیق :

درسالهای اخیر، مدیریت دانش^۱ به عنوان یکی از جالب‌ترین و چالش‌برانگیزترین موضوعات کسب و کار بوده و دایره کاربرد آن همراه با سایر مباحث عرصه مدیریت، گسترده‌تر می‌شود. دانش می‌تواند مزیت رقابتی پایدار برای سازمان‌ها ایجاد کند، زیرا منابع دانش از منظر درک اجتماعی پیچیده‌اند و تقلید آن‌ها بسیار مشکل است. سازمان‌ها باید تلاش کنند تا تجربیات یادگیری خود را جهت خلق یا توسعه دانشی که مدیریت رقابتی بالفعل یا بالقوه ایجاد کند، به کار گیرند. طبقه‌بندی، الگوسازی و طرح‌ریزی نظام‌مند دانش سازمانی فقط می‌توانند به دسترسی راحت‌تر و سریع‌تر کل سازمان به دانش کمک کند لیکن سازمان می‌تواند با استفاده از یک نقشه دانشی که اولویت‌بندی شده و بر تجربیات یادگیری متمرکز دارد، نتیجه‌ی مطلوب‌تری از فعالیت‌های خود کسب کند. (جعفرنژاد، سفیری، ۱۳۸۹: ۹)

جهاددانشگاهی به عنوان نهاد عمومی غیردولتی از ۱۶ مرداد سال ۱۳۵۹ تاسیس گردید و طبق اساسنامه مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی در حوزه‌های پژوهشی، آموزشی و فرهنگی (در رشته‌های پزشکی، فنی و مهندسی، علوم پایه، کشاورزی و منابع طبیعی، دامپزشکی، هنر و علوم انسانی) فعالیت می‌کند. و تاکنون با انجام هزاران طرح پژوهشی و خدمات تخصصی و برگزاری دوره‌های کوتاه مدت و بلندمدت در جهت رفع نیازهای علمی و تخصصی جامعه گام برداشته است.

^۱ Knowledge management

جهاددانشگاهی به عنوان یک سازمان دانش بنیان برای آن که بتواند در گردونه رقابت عقب‌نمانده و انعطاف‌پذیری و عکس‌العمل سریع در برابر شرایط متغیر محیطی داشته باشد، باید مدیریت دانش را در سازمان پیاده‌سازی کند. برای پیاده‌سازی مدیریت دانش در جهاد دانشگاهی چه زیرساخت‌های داخلی می‌بایست آماده باشند؟ اولویت‌های زیرساخت‌های پیاده‌سازی مدیریت دانش در جهاددانشگاهی چگونه است؟ جهاددانشگاهی در پیاده‌سازی مدیریت دانش دارای چه نقاط قوت و ضعف می‌باشد؟ محقق در این تحقیق ضمن شناسایی شاخص‌های آمادگی برای پیاده‌سازی مدیریت دانش، و اولویت‌بندی شاخص‌های احصاء شده، نقاط قوت و ضعف سازمان در پیاده‌سازی مدیریت دانش را نیز شناسایی می‌نماید. نتایج این تحقیق به مدیریت ارشد سازمان کمک می‌کند تا با برنامه‌ریزی صحیح موفقیت پیاده‌سازی مدیریت دانش بیشتر شود.

۱-۲- اهداف تحقیق :

هدف اصلی :

- شناخت مولفه‌های آمادگی برای پیاده‌سازی مدیریت دانش در جهاددانشگاهی.

اهداف فرعی:

- اولویت‌بندی مولفه‌های آمادگی برای پیاده‌سازی مدیریت دانش.
- شناسایی نقاط قوت و ضعف جهاددانشگاهی در پیاده‌سازی مدیریت دانش.

۱-۳- اهمیت انجام تحقیق (اهمیت نظری - اهمیت کاربردی):

کسب و کار در هزاره سوم دارای شرایط ویژه‌ای است و رقابت بین بنگاههای اقتصادی هر روز فشرده‌تر شده و نرخ نوآوری در حال افزایش است، به طوری که رقابت باعث شده تا بنگاههای اقتصادی به منظور کاهش هزینه‌ها، تعداد نیروی انسانی خود را که منابع ارزشمند دانش محسوب می‌شوند کاهش داده و در پی این کاهش سازمان‌ها نسبت به صریح کردن دانش ضمنی موجود نزد کارکنان اقدام نمایند. امروزه در تمامی سازمان‌های کوچک و بزرگ مدیریت دانش باید پیاده‌سازی شود تا سازمان از گردونه رقابت جهانی عقب نمانده انعطاف‌پذیری و عکس‌العمل سریع در برابر شرایط متغیر محیطی، بهتر از منابع انسانی و دانش موجود نزد آنها و همچنین اتخاذ تصمیمات بهتر، دستاوردهای مدیریت دانش برای سازمان‌های امروز است و برخورد هوشمندانه با منابع دانش خود عامل موثر و مهمی در موفقیت سازمان‌ها به شمار می‌رود.

در بیان دلایل اهمیت مدیریت دانش موارد زیر را می‌توان برشمرد:

- رشد روزافزون مشاغلی که پایه ایجاد و استفاده از دانش قرار دارند؛
 - کاهش شکاف علمی و اقتصادی میان کشورهای غنی و فقیر؛
 - ایجاد ارزش افزوده قابل توجه با به کارگیری مدیریت دانش؛
 - دانش موتور تولیدکننده درآمد است؛
 - کمک در تدوین استانداردها و افزایش دقت؛
 - جلوگیری از اتلاف منابع، دوباره‌کاری‌ها، طولانی شدن زمان انجام کارها.
- دانش یک دارایی مهم و استراتژیک سازمانی است به طوری که عدم وجود مدیریت دانش در

سازمان‌ها مشکلات و زیانهای زیر را به همراه خواهد داشت:

- عدم وجود نشانه‌های ابتکار و نوآوری؛